

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1870
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
'Αργυρῶν μεδάλλιον 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν (1935)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Τιμὴ φύλλον δραχμαὶ 600

Περίοδος Δ' — Τόμος 1ος

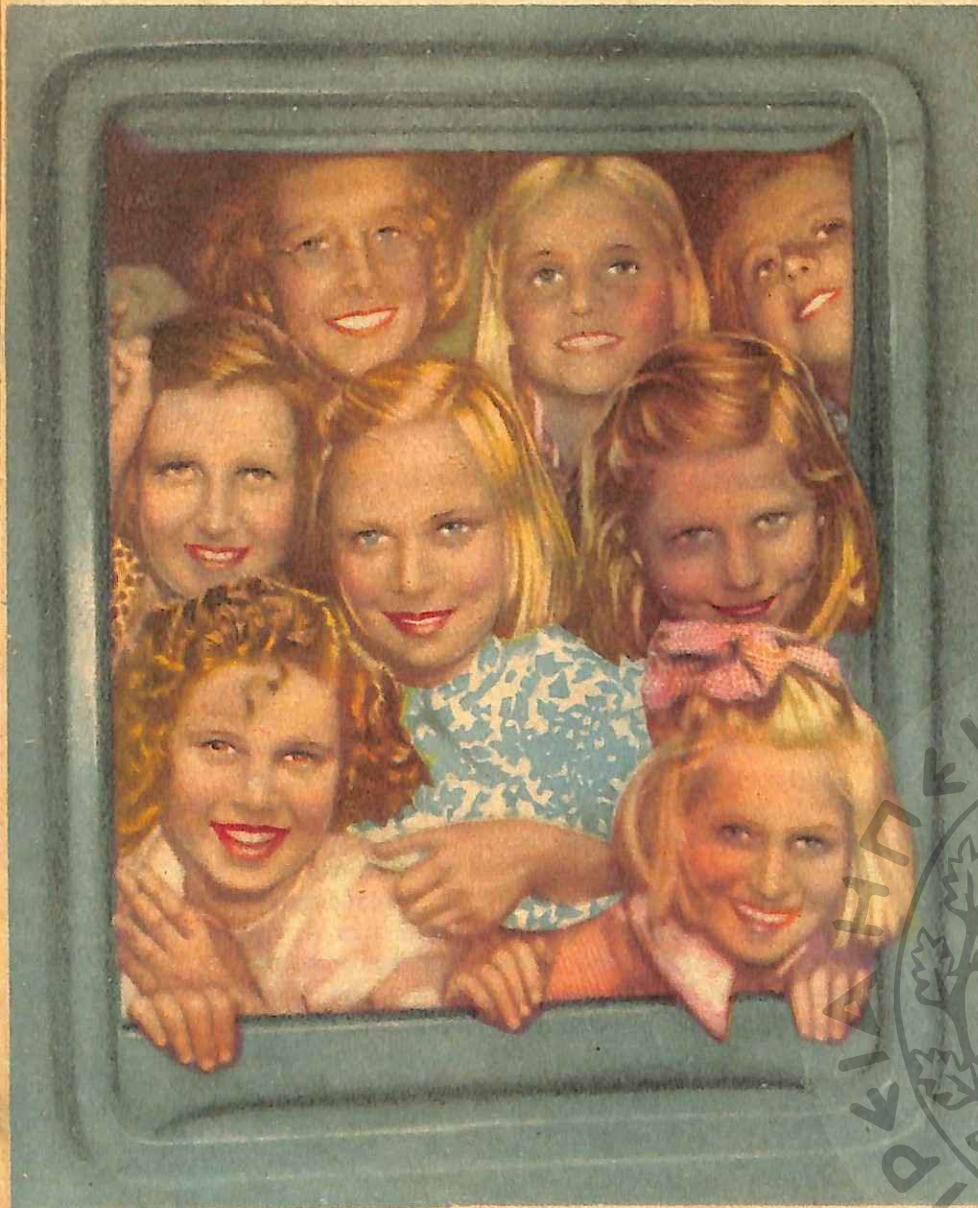
Ἀθήναι 11 Ἰανουαρίου 1947

Ἔτος 69ον — Ἀριθ. 2

ΤΟ ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΑΚΙ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ)

Μέσα σ' ἓνα χαμηλὸ σπιτάκι, τὸ τε-
λευταῖο σπιτάκι τοῦ χωριοῦ, ἔζη ἀδέρ-
φια ἦταν καθισμένα μπρὸς στὸ τζάκι.
Ἦταν ἡ παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιάς

ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠ' ΤΗΝ ΕΚΔΟΜΗ

κι' ὁ μεγάλος, ὁ Ἀντρίκος εἶχε ἀνα-
καλύψει ἓνα καινούργιο παιχνίδι.
Κάθε σπίθα ποὺ πεταγόταν ἀπὸ τὴ
φωτιὰ ἦταν κι' ἓνα παιχνίδι, κι' ὁ-
ποῖος τὴν πρωτόβλεπε θὰ κρατοῦσε
τὸ παιχνίδι γιὰ τὸν ἑαυτὸ του.

— Νά τη μία! . . φώναξε ἡ Νι-
κολέττα. Εἶναι ἓνα τόπι κόκκινο κι'
εἶναι γιὰ μένα.

Τὸ ἴδιο λεπτὸ ἡ σπίθα κατακόκ-
κινη πετάχτηκε ἔξω ἀπὸ τὸ τζάκι.
Ἡ Νικολέττα τὴν κοίταξε κατατρο-
μαγμένη, μὰ τότε εἶδε πὼς δὲν ἦταν
πιὰ σπίθα, μὰ ἓνα ἀνθρωπάκι κατὰ-
μαυρο, μὲ μάτια ποὺ ἀστραφταν, μὲ
μυτερά κάτασπρα δόντια, τυλιγμένο
ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια σὲ μιὰ
κατακόκκινη κάππα. Ἐκανε μιὰ
τούμπα στὸ πάτωμα, ὅστερα πήδησε
ἐπάνω στὸ τραπέζι καὶ γέλασε ἓνα
στριγκὸ γελάκι.

— Ποιὸς εἶσαι; Πῶς ἦρθες ἐδῶ
μέσα; φώναξαν ὅλα τὰ παιδιὰ μὲ
μιὰ φωνή.

— Καὶ γιατί δὲν μπήκες ἀπὸ τὴν
πόρτα; Καὶ πῶς δὲν σ' ἔκαψε ἡ
φωτιὰ; ρώτησε ἡ Μαριγούλα.

— Πωπωπῶ! μὲ ξεκουφάνατε!
πάψτε πάψτε! ἔκανε τὸ Καλικαν-
τζαράκι.

Καὶ ρίχνοντας πίσω τὴν κουκού-
λα ποὺ τοῦ σκέπαζε τὸ κεφάλι του,
ἄρχισε νὰ χοροπηδάει ἐπάνω στὸ
τραπέζι τόσο ζωηρὰ καὶ τόσο ἀστεία,
ποὺ ἀγόρια καὶ κορίτσια ἄρχισαν
νὰ χτυποῦν τὰ χέρια τους ἀπὸ χαρά.

— Μὰ πές μας λοιπὸν, ἀπάντησέ
μας! ἐπέμνε ὁ Ἀντρίκος. Πρῶτα
ἀπ' ὅλα πῶς σὲ λένε;

— Μὲ λένε Κικιρίκο! εἰμαι τὸ
μικρότερο ἀπ' ὅλα τὰ καλικαντζά-
ρια. Ἐπεσα μέσα στὸ τζάκι σας
γιατί τ' ἄλλα μου τ' ἀδέρφια μὲ πε-
τάξαν ἀπὸ ψηλὰ ἀπὸ τὴν καμινάδα,
ἐπειδὴ ἔβγαλα τὴ γλῶσσα μου στὸ
βασιλιά μας, τὸν Σταχτοπόδη. Εἰμαι
γλωσσὸς ἐγώ! ἔκανε μὲ καμάρι ὁ
Κικιρίκος!

— Είναι γλωσσός! και το καμαρώνεται κιόλας, άκουστηκαν δυό ά γριες φωνές.

Κι' απ' το παράθυρο ξεπρόβαλαν δυό χοντροί Καλικάντζαροι, πού φαίνονταν πολύ θυμωμένοι.

— Άναιδέστατε! Αδύαδη! Αυτό θά το πληρώσης ακριβά! είπαν οι μεγάλοι Καλικάντζαροι. Μας έστειλε έδώ ο βασιλιάς μας ο Σταχτομούρης. Δεν θέλει να σε ξαναϊδής πιά στα μάτια του και για τιμωρία σου, κατεργαράκο μου, σε καταδικάζει να μείνεις έναν δλόκληρο χρόνο έξω-ρίνα μαζί με τους ανθρώπους. Άν φρονιμέψης θά σε ξαναπάρουμε μαζί! μας την έρχόμενη Πρωτοχρονιά. Άλλιώς, κακομοίρη μου, θά μείνεις άνθρωπος για πάντα, ένας φτωχός, δυστυχισμένος άνθρωπος. Καλά να πάθης! Καλά να πάθης!

Και με τα λόγια αυτά οι Καλικάντζαροι χαθήκανε μέσα στο σκοτάδι της νύχτας.

— Έχουνε δίκιο, είμαι στ' αλήθεια άνυπόφορος! δήλωσε ο Κικιρίκος. Νά, για να σάς δώσω να κα ταλάσετε, έχτες άρπαξα από την ού-ρά μια σαύρα και την έχωσα μέσα στην κουκούλα του γέρο μπάρμπα-Βαθρακούλια. Ή σαύρα κατάφερε βέβαια να ξεφύγει, μ' ήταν τόσο μεγάλη και τόσο χοντρή, πού τράβηξε μαζί της και το μπάρμπα-Βαθρακούλια. Ή! και να τους βλέπατε πώς κυλιόντουσαν χάρω!

Ο Κικιρίκος τ' έλεγε αυτά τόσο ζωντανά και με τόσο κέφι, πού τα παιδιά έσκασαν στα γέλια.

— Τι άστεϊός πού είσαι, φώναξε ο Μητρος.

— Και τώρα τί θά κάνης; Θά μείνεις μαζί μας; ρώτησε ή Νικο-λέττα.

— Θά σ' έχουμε σάν αδελφό μας, πρόσθεσε ή Μαριγούλα.

— Και δεν θά σε πειράζουμε καθόλου, μ' καθόλου! βεβαίωσε ο Άντρίκος.

Τό καλικαντζαράκι τ' άκούε μ' άπορία.

— Τι καλά παιδιά πού είσαστε! είπε στο τέλος. Ήγώ στ' αλήθεια ένόμιζα πως θά με κοροϊδεύατε και σεις, άπεναντίας, χαίρεστε πού θά μ' έχετε κοντά σας. Γι' αυτό πρέπει να μάθετε την αλήθεια: Δεν είμαι μονάχα γλωσσός, είμαι και πονηρός και άτακτος, και περίεργος και ψεύτης και κλέφτης και πάνω απ' όλα λαίμαργος. Και σάς τ' λέω για να τ' ξέρετε, πως δεν έχω κανένα σκοπό να διορθωθώ.

— Αυτό δεν έχει καμμιό σημασία, είπε άποφασισμένος ο Άντρί-

κος. Άφού μ' έρθεσ την παραμονή του Άγιο-Βασιλείου είσαι ο πρωτοχρονιάτικος μπουναμάς μας και θά σε φωνάζουμε Βάσο-Βασούλη και θά μείνεις πάντοτε μαζί μας, κι' όταν άκόμη περάση ο χρόνος. Τό θέλεις;

— Πες ναί! πες ναί! φώναξαν τ' άλλα παιδιά. Δεν είμαστε παρά μονάχα έξη και θά είναι πολύ πιό άστεϊο να είμαστε έφτά, όπως τ' άδέρφια του Κοντορεπιθούλη.

— Αυτό θά το ίδουμε, έκανε χοροπηδώντας το Καλικαντζαράκι. Άκούσατε όμως τί είπαν εκείνοι οι βλάκες οι Καλικάντζαροι; Πώς αν δεν θέλω να γυρίσω πίσω στον Σταχτοπόδη πρέπει να μ'ην πάσω να είμαι άτακτος. Να κάνω άκόμη πιό πολλές τρέλλες από τώρα. Ή ψυχή μου, διασκέδαση! Λοιπόν θά μ' άφήνετε να κάνω βλες τις άταξίες πού θά μού καταβούν στο μυαλό;

— Όλες! Όλες! Όλες! ξεφώνισαν τα παιδιά.

Ο Κικιρίκος δεν περίμενε άλλο. Έδωσε μια και πέταξε την κόκκινη κουκούλα του στην άλλη άκρη της κάμαρας, πήρε φόρα κι' έδωσε μια βουτιά μέσα στον κάδο με τ'ό γάλα. Τό γάλα έγινε στην άρχή σταχτί, ύστερα μαύρο σάν την πίσσα και όταν ο Κικιρίκος βγήκε από μέσα άρχισε να τινάζεται σάν σκυλάκι και γέμισε πισσιλιές όλον τόν κόσμο. Τα παιδιά άρχισαν να ξεφωνίζουν τόσο δυνατά, πού ο πατέρας κι' ή μητέρα έρθαν μέσα τρομαγμένοι.

— Πατέρα, μητέρα, ο Άγιο-Βασίλης μ' έστειλε έναν άδερφούλη! Κοιτάξτε τον τί νόστιμος πού είναι. Έπ'ρε ένα μακροβούτι μ'έσ' στο γάλα κι' ήταν τόσο βρώμικος, πού τό γάλα έγινε κατάμαυρο.

Τί να γίνη; Τό γάλα ήταν για πέταμα και ή μητέρα αναγκάστηκε να αγοράση από τή γειτόνισσα. Οταν γύρισε πίσω λαχανιασμένη ο Βάσος Βασούλης είχε ξαναρχίσει τ' άδικά του: Πρώτα απ' όλα τού κατέθηκε να βερνικώση τ' άκόκκινα παπούτσι του με τ'ό λάδι τού φαγητού και να τ'ά βάλει να στεγνώσουν πάνω στη κασέλα όπου φύλαγαν τ'ό ψωμί. Τό λάδι είχε τρέξει μέσα στην κασέλα και τ'ά καρβέλια κολλούσαν όλα και βρωμούσαν λάδι. Τα παιδιά όμως κρατούσαν τ'ά πλευρά τους από τ'ά γέλια.

— Τι θά τόν κάνω τούτον τόν τρελλό! φώναξε ή μάνα ή καημένη, σηκώνοντας τ'ά χέρια της.

— Είναι ο μποναμάς μας! Έμεις τόν θέλουμε! φώναξαν όλα τ'ά παιδιά μαζί.

Έτσι, το καλικαντζαράκι έμεινε στο χωριάτσπιτο, μ' από κείνη την ημέρα τί φασαρία, τί κακό, τί ζημιές πού γίνονταν!

Πρώτα απ' όλα φόρεσε την κουκούλα του επάνω σε μια καρέκλα, και τ'ά έβαλε τόσο κοντά στο τζάκι, ώστε καρέκλα και κουκούλα άρπαξαν φωτιά. Ύστερα τρύπωνε μέσα στο κελ-λάρι, βούτηξε ένα μεγάλο κομμάτι παστό απ' τ'ό πιθάρι και σε λίγη ώρα παρουσιάστηκε πιάνοντας την κοιλιά του, γουρλώνοντας τ'ά μάτια του και μ'η μπορώντας να μιλήση από τόν λόξυγκα.

— Άχ θά σκάση! Άχ θά πεθάνη! άρχισαν να κλαίνε τ'ά παιδιά.

Και περιτριγύρισαν τή μητέρα τους και την παρακαλούσαν να τρέξη να φωνάξη τ'ό γιατρό για να γλυτώση τόν άδερφούλη τους. Ή μητέρα όμως, χωρίς να προσέξη τ'ά παρακάλια τών παιδιών άρπαξε τόν ταρξία, τόν πότισε χαμομήλι και τόν έβαλε στο κρεβάτι και βρήκε κιόλας την ευκαιρία να τόν παστρέψη κιόλας λίγο, γιατί τ'ό μπάνιο μ'έσ' στο γάλα δεν τόν είχε βέβαια καθαρίσει και ήταν όλος πασαλειμένος ξύγκια και λάδια. Με κάθε πέραςμα σφουγγαριού από τ'ό πρόσωπό του έβγαине κι' από ένα στρώμα φούμου και στο τέλος φανερώθηκε ένα νόστιμο μελαχροινό άγοράκι με μάτια πού άστραφταν από έξυπνάδα κι' από πονηριά.

Έίτε βρώμικος όμως είτε καθαρός ο Κικιρίκος ήταν πάντα διαβολάκι με τ'ά όλα του κι' είχε και συννόχους του και τ'ά παιδιά. Όλα έπαιρναν τ'ό μέρος του και όταν καμμιό φορά ο πατέρας άγρίευε, τόν παρακαλούσαν κλαίγοντας να μ'η τιμωρήση τόν Βάσο-Βασούλη ή να τ'ά τιμωρήση αυτά για λογαριασμό του. Ο πατέρας ύποχωρούσε, και την άλλη στιγμή τ'ό καλικαντζαράκι σφιζόταν κάποια καινούργια σκανταλιά. Καμμιό φορά έμεινε άγρυπνος νύχτες δλόκληρες για να καταστρώση τ'ό σχέδιό του και όταν ο πατέρας ή ή μητέρα ανακάλυπταν τή ζημιά, τρύπωνε μ'έσ' στο τζάκι κι' από τ'ό φουγάρο τής καμινάδας σκαρφά-λωνε ως τή σκεπή. Ήταν όμως τόσο νόστιμος, όταν από εκεί ψηλά σκαρφωμένος φώναζε πως δεν θά κατέβη αν δεν ξεθύμωνε ο πατέρας, ώστε δεν μπορούσαν να τού κρατήσουν κάρια. Ο χωριάτης γκρίνιαζε, μουρμούριζε κι' ύστερα έλεγε:

(Τό τέλος στο έρχόμενο)

Διασκευή ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ·Τ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΓΙΑ ΝΑ ΙΔΩ ΤΙ ΕΧΕΙ ΜΕΣΑ

Άγαπητοί μου,

ΓΙΑΤΙ τ'ό χάλασε τ'ό ώραίο σου παιχνίδι; — Για να ιδώ τί έχει μέσα! Ή άπάντηση τού παιδιού, (όταν τού λάχιστον δεν φοβάται να δημολογή-ση την αλήθεια) είναι αυτή. Και τ'ά στερεώτερα παιχνίδια καταστρέφονται έπίτηδες, από μια περιέργεια άκατανίκητη. Τό παιδί δεν ήσυχάζει: αν δεν δει «τί έχει μέσα» τ'ό στήθος τής κούκλας πού φωνάζει και παίζει τ'ά μάτια της, ή τού πουλιού πού τρέχει, κελαιδεύει κι' ανεδοκατεβάζει τ'ά φτερά του. Κάθε φορά πού βλέπω συντρίμματα παιχνιδιών — θυμάμαι τ'ά παιδικά μου χρόνια και καμώματα. Τ'ά ίδια δεν έκανα κι' εγώ; Τ'ά παιχνίδια μας εκείνον τόν καιρό ήσαν κάπως διαφορετικά από τ'ά σημερινά. Δεν τ'ά είχαν προστυχέψει άκόμη. Μερικά μάλιστα μπορούσαν εξαίρετα να σταθούν στην έταξέρα μαζί με τ'άλλα κομψοτεχνήματα τού σαλονιού, χωρίς να φαίνονται διόλου πα-χι-νί-δια. Ήσαν π'ό πάντων κάτι άμορφα ζώα — μαϊμούδες, σκύλοι, άλογα π'όβατα — σχεδιασμένα και χρωματισμένα φυσικώτατα. Αυτά, τ'ά περισσότερα, στήριζον σε μια βάση, δηλαδή σ' ένα κουτάκι ξύλινο επάνω και κάτω, και σκεπασμένο στα πλευρά με μαλακό πετσό σάν φουσερό. Τό πίεζες και με κάθε πίεση έβγαине από μέσα ένας ήχος βραχνός — ή φωνή τάχα τού ζώου, πού άνοιγόκλεινε κιόλας τ'ό στόμα του ή τ'ά μάτια του.

Νά τί με σκαντάλιζε πάρα πολύ. Τι είχε λοιπόν μέσα αυτό τ'ό κουτάκι, ώστε κάθε φορά πού τό πίεζε κανείς να κίνη όλα αυτά τ'ά θαύματα; Απόξω δεν έβλεπα τίποτε παρά μια μικρή στρογγυλή τρύπα από κάτω, πού κι' αυτή άκόμη ήταν σκεπασμένη με λίγο άσπρο πετσό, λεπτό και τεντωμένο σάν ταμπούρλο. Έπρεπε να τ'ό χαλάσω, να τ'ό άνοίξω χωρίς άλλο και να ιδώ.

Στην άρχή θυμάμαι είχα κάποιους δισταγμούς: μ' άγρήγορα τούς ένι-κούσα. Και όταν έμεινα μόνος με τ'ό παιχνίδι μου, από δώ τ'ό είχα από κεί τ'ό είχα τ'ό έβγαλα έπί τ'όλους τ'ά μάτια. Κι' αυτό κυριολεκτικά. Γιατί μόλις ξεκολλούσα εκείνο τ'ό πετσό γύρω-γύρω από τ'ό κουτί κι'

έβγαλα τ'ό έλατήριο — ένα σύρμα χοντρό και στριφογυρισμένο πού έδρυσκα μέσα — ως δια μαγείας τ'ά μάτια τού ζώου μου, τ'ά μάτια έκεί-να πού άνοιγόκλειναν τόσο φυσικά, έπεφταν από μέσα, τ'ά έχανα όλω-διόλου και στή θέση τους έμειναν μό-νο δυό φρικτές τρύπες. Τό παιχνίδι μου, τ'ό ώραίο μου παιχνίδι, πού τόση χαρά μού είχε δώσει όταν μού τ'ό χάρισαν, ήταν τώρα τέρας και κουρέλι για πέταμα. Πόσο τ'ό μετα-νοιωνα! Ή περιέργειά μου είχε ίκα-νοποιηθεί, μ'α την ευχαρίστηση τής πρώτης στιγμής διαδέχονταν λύπη και άπογοήτευση μεγάλη. Γιατί τ'ό κουτάκι εκείνο πού έκανε τόσα θαύ-ματα δεν μού φανέρωνε τίποτε τ'ό θαυμαστό. Τό έλατήριο μόνο πού σάς είπα, ένα άλλο κομματάκι μέ-ταλλο, λεπτό σάν χαρτί, πού έκανε τόν ήχο, όταν με την πίεση περνού-σε από πάνω του ο άέρας τού κου-τιού για να βγεί απ' την τρυπούλα — και τ'ά μάτια τού ζώου (όταν τ'ό ξε-κολλούσα κι' αυτό από τή βάση του), δυό χάντρες κολλημένες σ' ένα σύρ-μα, πού ήταν ένωμένο με τ'ό έλατή-ριο. Γελοία πράγματα! Και τ'ό χει-ρότερο απ' όλα ήταν πώς τ'ό ζώο μου φοφούσε δριςτικά. Τίποτε δεν έκανε πιά, ούτε φωνή, ούτε τ'ό στόμα του ν' άνοιγοκλείνη. Δοκί-μαζα να τ'ό κολλήσω, να τ'ό ξανα-φτιάσω όπως ήταν, αλλά ναί, τού κάκου!..

Αυτή την άπογοήτευση πολλές φορές βέβαια τή δοκίμασατε και σεις, άγαπητοί μου, όταν παίζατε με παιχνίδια. Μά μόνον τότε άραγε; Ώ, εγώ τή δοκίμασα κι' άργότερα. πολλές φορές στή ζωή μου... Πόσα πράγματα πού τ'ά έβλεπα από μα-κρυά ώραία, και μ' ευχαριστούσαν και τ' άπολάμβανα και τ'ά χαίρό-μουν, έτσι, από μια κακή περιέργεια θέλησα να τ'ά πλησιάσω πολύ και να ιδώ από τί είναι καμωμένα και τί έχουν μέσα — άπαράλλαχτα όπως ένα παιδί τ'ό παιχνίδι του — και τ'ά έχασα! Γιατί ήξερα πιά τί είναι και δεν μού έκαναν την πρώτη έντύ-πωση. Άνέβαινα, σάν να πούμε, σ'ά παρασκήνια τού θεάτρου και έβλεπα από κοντά τις θαυμάσιες σκηνογρα-φίες σάν χοιτροδαμμένα πιά χαρ-τιά, Μά όχι! Έως τόση περιέργεια δεν χρειάζεται πάντοτε. Δεν πρέπει κανείς να εξετάζη όλα τ'ά πράγμα-τα από πολύ κοντά. Καλό είναι ν' αφήνη και μερικά για την ώραία έντύπωση, την αυταπάτη, την έλ- λυξιδν της ζωής.

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ Τ' ΑΡΝΑΚΙ

Ή Παναγιά με τ'ό Χριστό παιδάκι κάθονται πλάι σε δροσερό ρυάκι.

Ή φύση γύρω άνθει, μοσκομυρίζει κι' όλα μια χρυσή λάμψη τ'ά φωτίζει.

Λαλούνε τ'ά πουλάκια μες στα κλώνια και χιτίζουν τις φωλιές τ'ά χελιδόνια.

Τ'άρνακια στο γρασιδί του βοσκούνε και χαρωπά βελάζουν και πηδούνε.

κι' ένα άσπρο άρνάκι με σγουρό μαλλί τής μάννας δεν άκούει τή συμβουλή

και πέφτει στ' άγρια βάτα και ματώνει στ' άγκάθια τ'ό μαλλί τ' άσπρο σά χιόνι

και σκληρωμένο εκεί πονεί, βελάζει και τή γλυκειά μανούλα του φωνάζει.

Τ'άκούει κι' ο Χριστούλης κι' ή καρδιά του πονάει με τόν πόνο τού προβάτου.

και τρέχει κι' απ' τ' άγκάθια τ'ό λυτρώνει, τ'ό πληγωμένο άρνι τ' άσπρο σά χιόνι.

Μά τ'ό αίμα από τ'ό μέτωπό του στάζει κι' ή Παναγιά τ'ό βλέπει και τρομάζει:

— Παιδί μου, μες στ' άγκάθια μοναχό σου γιατί έσαι πληγμένος τ'ό μέτωπό σου;

— Μανούλα, δεν πειράζει κι' άς ματώνω άρκει τ'ό άρνι πού λυτρώσα απ' τόν πόνο.

Και σκύβει στο χρυσάλινο τ'ό ρέμμα και πλένει απ' τ'ό μέτωπό του τ'ό αίμα.

Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Στόν κάμπο πέρα στην έρημιά πού βασιλεύει παντού χαρά, πού τ'ά πουλάκια γλυκά λαλούνε κι' οι πεταλούδες τρελλά πετούνε.

Μιάν άνοιξιάνικη γλυκειάν αυγούλα φύτρωσε κάποτε μαργαριτούλα, Κι' ήταν όλόλευκη και μεταξένια κι' ήταν όλόλαμπρη, παρ' άμυθένια. Διαμάντι έστάλαξε γλυκά ή δροσούλα πάνω στα φύλλα της κάθε αυγούλα Νεράκι έτρεχεν εκεί πιό πέρα πού έκελάρυζε νύχτα και μέρα.

Την ένανούριζαν γλυκά τ' άηδόνια, την έξυπνούσαν τ'ά χελιδόνια, Ζούσαν άμέριμνη στην άγκαλιά της, μ'έσ' την άπέρανη τή σιγαλιά της.

Μά ξεγελάστηκες μικρή φτωχούλα μ'ά ξεγελάστηκες μαργαριτούλα. Θά ζούσες νόμιζες για πάντα αιώνια στής ευτυχίας τ'ά χελιδόνια.

Μά ήρθαν χειμώνες, ήρθαν χιόνια πετάξαν, φύγανε μακριά τ' άηδόνια Έξερσθησαν και τ'ά χοιτάσια κι' έμειναν γύρω τ' άπομεινάρια.

Πεντάμφανη έμεινε στην έρημιά της, δεν έχει τίποτε για συντροφιά της Σπάσαν τ'ά κλώνια της απ' τόν άέρα πέθανε, χάθηκε κι' αυτή μια μέρα.

ΚΟΡΙΝΝΑ

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΕΧΘΡΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ L. LAMBRY

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

“Αλλά πώς θα τα κατάφερνε όλ’ αυτά; Ποιά σινιάλα κάνουν οι ναυτικοί όταν κινδυνεύουν; Μήπως έπρεπε ν’ ανάψει φωτιά σε καμμιά γωνιά του καταστρώματος; Αυτό βέβαια ήταν το προτιμότερο, αλλά ούτε σπέρτα είχε, ούτε ήξερε πού μπορούσε να βρή μέσα σε κείνο το τρελό ανάκατωμα πού τους έκαναν οι άγριοι αυτοί πειρατές των ωκεανών, οι Γερμανοί.

“Ενώ η Άννούλα έκανε αυτές τις σκέψεις, της φάνηκε άξαφνα πώς είδε να κουνιέται πίσω απ’ το πεσμένο άλμπουρο, μια ανθρώπινη σκιά. Της ήρθε να ξεφωνίσει από χαρούμενη λαχτάρα. Δεν τολμούσε όμως να πιστέψει ακόμα σε μια τόσο μεγάλη ευτυχία. “Ήταν λοιπόν δυνατό να υπάρχει και κάποιος άλλος πάνω στο καράβι;

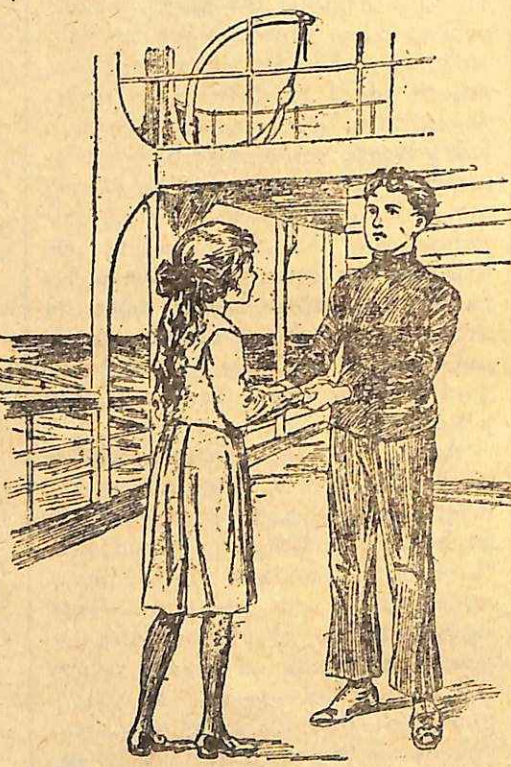
“Ένας ακόμα δυστυχισμένος πού θα νόμιζε τον έαυτό του ολομόναχο! Έκανε να σηκωθεί και να τρέξει προς τα κεί, μα ξανακάθισε στη θέση της δίχως την παραμικρή κίνηση. Φοβόταν μην απογοητευθεί, μη τύχη κι’ η σκιά πού είχε δει μια στιγμή μόλις πριν την είχε άπλωσε φανταστεί. Κι’ όμως όχι. Τίποτα πιδ αληθινό δεν υπήρχε από κείνο πού έβλεπε τώρα μπροστά της. Στο πισινό κατάρτι του καραβιού μια σημαία υψώνεται. “Επειτα μια δεύτερη, κατόπι μια τρίτη. “Ω, δεν υπήρχε πια άμφιβολία! Κάποιος βρισκόταν σίγουρα εκεί, πολύ κοντά της κι’ άς μην τον έβλεπε. “Ο, τι είδε της ήταν άρκετο να καταλάβει πώς ο άλλος αυτός, είχε σκεφτεί ν’ ανεβάσει τη σημαία όπως σκέφτηκε να κάνει και κείνη. “Αντί όμως μιας παρουσιαστήκανε τρεις, δεμένες κοντά-κοντά μ’ ένα ψηλό και γερό σκονί.

“Η Άννούλα δεν μπόρεσε να κρατηθεί άλλο. “Εβγαλε μια δυνατή φωνή και τα καράβι και η θάλασσα αντιάλησαν πέρα-πέρα. Στη στιγμή, πίσω απ’ το άλμπουρο πετάχτηκε ένα ψηλό παλληκαράκι με ναυτική φανέλλα και μακρύ πανταλόνι. Δεν ήταν παραπάνω από δεκαέξη χρονών. Τό κορίτσι τον άναγνώρισε άμέσως. “Ήταν ο Ντίκ Γκόρντον, γιός του πλοίαρχου, πού τόσες και τόσες φορές τον είχε συναντήσει πάνω στη γέφυρα του καραβιού και κουθεντιάσανε για τόσο όμορφα και περιεργα πράγματα. “Ο Ντίκ ήξερε να

διηγείται για τη ζωή των κάουμπους πού ζούσανε στις φάρμες και τα ράντσα του Τέξας, άνάμεσα σε χιλιάδες άγρια άλθα πού τα έξημερώνανε καθαλώντας πάνω στην πλάτη τους. Την ξετρώλλαιναν κάτι τέτοιες όμορφες ιστορίες την Άννούλα, γι’ αυτό είχε πιάσει στενές φιλίες μαζί του. Και τώρα πού τον έβλεπε έτσι άνέλπιστα μπροστά της, νόμιζε πώς της τον έστελνε ο Θεός.

— Ντίκ! του φώναξε το κορίτσι άπλώνοντάς του τα χέρια.

Τό παλληκαράκι έτρεξε κοντά της, την άγκάλιασε, κι’ ευτυχισμένος πού δεν ήταν μονάχος πάνω στο κα-

Ντίκ! φώναξε η Άννούλα, άπλώνοντας τα χέρια. (Σ. 16, στ. β’)

ράβι, την κοίταξε μέσα στα μάτια και της είπε με φωνή πού έτρεμε από συγκίνηση:

— Άννούλα, έσύ έδώ; “Ω, πόσο χαίρουμαι πού σε βλέπω!

Κα! σά να μετάνιωσε για ότι είπε, πρόσθεσε:

— Χαίρουμαι Άννούλα, όχι πού βρίσκεσαι έδώ, αλλά πού είσαι ζωντανή.

Τό κοριτσάκι συγκινήθηκε κι’ άρχισε πάλι να κλαίει.

— Ντίκ, του έκανε άνάμεσα από τα δάκρυά της, και γώ χαίρουμαι πού σε βλέπω, γιατί νόμιζα πώς ή μουντα μονάχη και έρημη. Τώρα πια

όμως δε φοβάμαι και τόσο, μια και βρίσκεσαι κοντά μου. Δέ φοβάμαι σχεδόν καθόλου κι’ άς μην υπάρχει έλπίδα να σωθούμε...

Τό άμερικανόπουλο πήρε τα παγωμένα χέρια της στα δικά του.

— Άννούλα, της είπε τρυφερά, σε παρακαλώ πολύ να έχης έμπιστοσύνη σε μένα. Άνέβασα τις σημαίες του κινδύνου, ξέρω να κάνω σινιάλα και να συνεννοούμαι με αυτές και έχω κάποια ιδέα τιμονιού. Θα προσπαθήσω να τό διορθώσω. Τό καράβι, μ’ όλες τις ζημιές πού έχει πάθει, είναι ακόμα γερό και εκείνο πού πρέπει να μάς παρηγορεί είναι τα άφθονα τρόφιμα πού έχουμε και τό νερό. Κανείς δεν τα έχει άγγιξει.

“Η έλπίδα ξαναφάνηκε στα μάτια της Άννούλας.

— Νομίζεις πώς μπορεί να συναντήσουμε κανένα καράβι στο δρόμο μας; ρώτησε.

— Γιατί όχι; Έκανε με πεποίθηση ο Ντίκ. “Αν και ή διεύθυνση πού ακολουθούμε δεν είναι αυτή πού πρέπει. “Αφού όμως βρισκόμαστε στον ωκεανό, άσφαλώς από κάπου θα ξεπροβάλλη ή σωτηρία πού έλπίζουμε.

— Θέ μου, γιατί να μπουε σ’ αυτό τό καράβι πού δεν είναι τόσο καλό σαν τα άλλα, άναστέναζε ή Άννούλα. “Αν είχαμε προτιμήσει κανένα υπερωκεάνειο δεν θα είχαμε τώρα αυτή την περιπέτεια.

— “Ετσι νομίζεις; ρώτησε ο Ντίκ.

— Είμαι βέβαιη. Δέ θα τολμούσαν να μάς έπιτεθούν οι Γερμανοί.

Τό άγόρι χαμογέλασε.

— “Εχουμε πόλεμο, Άννούλα, κι’ ένα υπερωκεάνειο θα ήταν μεγαλύτερος στόχος για τον έχθρό. Να λές ευτυχώς πού βρεθήκαμε σ’ ένα μικρό καραβάκι...

Τό άμερικανόπουλο μιλούσε ήσυχα σά να μη συνέβαινε τίποτα. “Ηξερε θαυμάσια τα γαλλικά, αν και κάπου-κάπου σταματούσε για να βρεί τις λέξεις του. Στην Άμερική, στο κολλέγιο του Μπόστον πού σπούδαζε, στο μάθημα των ξένων γλωσσών έρχότανε πάντοτε απ’ τους πρώτους. “Η Άννούλα, χαιρότανε ν’ άκούει να μιλιέται τόσο όμορφα ή μητρική της γλώσσα. “Η ίδια, ποτέ της δεν κατάφερε να μάθει τα άμερικανικά, αν και είχε μείνει πολύν καιρό στη Νέα Υόρκη μαζί με την μητέρα της.

Μέ τό ταξίδι αυτό, πού στοίχισε στα δυό παιδιά τη μεγαλύτερη περιπέτεια της ζωής τους, είχαν σκοπό να πάνε στην Άγγλία, ή Άννούλα

για να συναντήσει τον πατέρα της πού ήταν άνώτερος υπάλληλος στο Υπουργείο Έξωτερικών, ενώ ο Ντίκ Γκόρντον για να περάση τις σχολικές του διακοπές σε κάτι έξαδέλφια του πού τον είχαν προσκαλέσει έπιμονα, παρ’ όλο πού ο πόλεμος έξακολουθούσε στη στεριά και στη θάλασσα με την ίδια πάντοτε όρμη.

— “Επρεπε να τό περιμένουμε αυτό, Ντίκ, είπε σε λίγο τό κορίτσι στο σύντροφό του. “Ήταν τρέλλα μας ν’ άφήσουμε την Άμερική για να έρθουμε στην Άγγλία σε μια έποχή πού τα έχθρικά υποβρύχια περιπολούν τους ωκεανούς.

— Δεν έχεις άδικο, Άννούλα, άποκρίθηκε τό άγόρι. “Όμως αυτό τό υποβρύχιο πού μάς χτύπησε ήταν πειρατικό...

— Πειρατικό; τον διέκοψε περιεργό τό κορίτσι. “Υπάρχουν στα χρόνια μας πειρατές;

“Ο Ντίκ χαμογέλασε.

— Δεν είναι πειρατές σαν κι’ αυτούς πού διαβάξεις στα μυθιστορήματα. Αυτοί είναι πειρατές του πολέμου. Ξεκινούν απ’ τις μακρινές τους βάσεις έφοδιασμένοι για πολλές μέρες με κάρβουνο και πετρέλαιο, στέκονται κατόπι στα σταυροδρόμια των θαλασσών και χτυπούνε όποιο καράβι κι’ αν περάση. “Ετσι γίνηκε και με μάς. Ούτε ο πατέρας μου, ούτε κανένας άλλος άξιωματικός φαντάζονταν ποτέ πώς έδώ ψηλά θα μπορούσαν να φτάσουν ποτέ οι Γερμανοί. Μονάχα όταν θα πλησιάζαμε στην Άγγλία θα είχαμε κάποιο φόβο. “Αλλά καθώς βλέπεις υποτιμήσαμε τον έχθρό μας και την πάθαμε!

— Δεν ξέρεις πόσο φοβήθηκα, Ντίκ, όταν συνήρθα απ’ τη λιγοθυμιά μου και είδα πώς ήμουν μονάχη σ’ αυτό τό μεγάλο καράβι. Για σκέψου λίγο την άγωνία μου!

Και γυρνώντας τα μάτια της στο κατάρτι, σά να έφαχνε να βρεί κάτι, ρώτησε:

— Λές να υπάρχει και κανένας άλλος έδώ μέσα; Πώς γίνεται να είμαστε οι δυό μας;

— Είναι άπλούστατο, Άννούλα. “Εσύ λιγοθύμησες κι’ έπεσες πίσω από τον πάγκο. Με τη φασαρία και τον πανικό κανένας δε σε πρόσεξε. Τη μητέρα σου την κατέβασαν στη βάρκα με τη βία και δεν πρόλαβε να σε πάρη μαζί της. “Εγώ όμως κρύφτηκα πίσω από κάτι σκονιά κι’ έτσι τη γλύτωσα για να βρεθούμε τώρα συντροφιά.

— Μα γιατί κρύφτηκες, Ντίκ;

Δεν προτιμούσες να πās μαζί με τους άλλους;

— Καθόλου. Πιστεύω να είδες τον πατέρα μου, όταν τον σέρνανε οι Γερμανοί απ’ τα μαλλιά για να τον πάρουν αιχμάλωτο στο υποβρύχιο.

— Ναί, τον είδα, ψιθύρισε λυπημένη ή Άννούλα. Πέρασε μάλιστα πολύ κοντά μου και μου φάνηκε πώς με κοίταζε στα μάτια, σά να ήθελε να μου δώσει κουράγιο.

— Λοιπόν, σάν καπετάνιος πού ήταν ο πατέρας, έπρεπε να βγή τελευταίος απ’ τό καράβι. “Αφού όμως οι Γερμανοί τον πήρανε μαζί τους, έμεινα έγώ στη θέση του για να τον άντικαταστήσω. Δεν ήθελα ν’ άφήσω τό «Πράσιγκ» στο έλεος του Θεού. Κι’ αν βυθιζότανε ακόμα, θα πνιγόμουνα μαζί του, όπως θα έκανε κι’ ο πατέρας μου.

“Η Άννούλα συγκινημένη του έσφιξε τα χέρια.

— Είσαι παλληκαρί, Ντίκ, του είπε. “Εχω έμπιστοσύνη σε σένα και είμαι βέβαιη ότι θα σωθούμε πολύ γρήγορα. Δεν ξέρω... αλλά μου φαίνεται πώς θα τα καταφέρης με την καρδιά πού έχεις.

— Θα κάνω ό,τι, μπορώ, Άννούλα, άποκρίθηκε με πεποίθηση τό άγόρι. Οι Γερμανοί άφου ύψώσανε τό πανί στις άντένες, πήγαν στο υποβρύχιο τους κι’ από κεί με μια κανονιά μάς χαλάσανε τον έλικα. [Ακολουθεί]

ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΝΕΑ “ΔΙΑΠΛΑΣΗ”

Σας έχει τύχει ποτέ να ψάχνετε στο δρόμο για κάτι, ένα σπíti, ένα μαγαζί, να περάσετε δυο-τρεις φορές μπροστά στο μέρος πού βρισκότανε και να μην τ’ άναγνωρίζετε, είτε γιατί άλλαξε όψη, άνακαινίστηκε, είτε γιατί χάλασε, παραμορφώθηκε; Γιατί έδο έπαθα περνώντας από την όδον Εύριπίδου ένα στενόχωρο πρωινό.

Τίποτα στο πολύδουλο στενό δε μαρτυρούσε την κατακεφαλιά πού με περίμενε δυο βήματα πιδ κεί. Περίμενα πώς κάτι θα είχε πάθει τό παλιό χτίριο, πώς ίσως να τδδρισκα χωρίς τζάμια, με την πρόσοψη λίγο χαλασμένη, μα όχι πώς θαχε εξαφανιστεί!

Δεν ήξερα ναχε οικόπεδο άχτιστο σ’ αυτό τό μέρος. Τι είναι αυτό εκεί; Και ή Διάπλαση; Μα τί συμβαίνει; Δεν υπάρχει Διάπλαση; Πώς να τό πιστέψω;

— Έδώ δεν ήταν τό Νο 42; Γκρεμίστηκε τό σπίτι αυτό;

— Ναί, παιδί μου, έδώ ήταν τό

42. Γκρεμίστηκε. Δεν ξέρω τι έπαθε!

— “Η Διάπλασις των Παιδών αυτό ήτανε; Μα οι πολυάσχολοι πρώην γείτονες της Διάπλασης έχουνε δουλειά. Στέκω μπροστά στο οικόπεδο προσπαθώντας να καταλάβω, να θυμηθώ, να μαντέψω. Δεν έμεινε τίποτα, τίποτα; Και οι ένοικοι; “Ο Φαίδων, ο Άνανίας, ή Πίσσα; Να σώθηκαν και οι δώδεκα άδερφές απ’ την καταστροφή; Και τα χαρτιά μας; Οι παλιές Διαπλάσεις, ή ζωή μας ή παιδική, ή τυπωμένη και ζωγραφισμένη ή στις χιλιάδες σελίδες της; “Ετσι όλα, χαμένα;... Χαμένα. Θέλω να κλάψω, να κλάψω! Δεν μπορεί, δε γίνεται... “Η παλιά μας άγάπη έτσι να ούσση!

“Ενα βράδυ χαρούμενο μου φέρανε την είδηση:

— Τό ξέρεις; “Η Διάπλαση εξαβαθαίνει.

— Σώπα. “Αλήθεια;

— Ναί, είδα μια ρεκλάμα. Νά, σημείωσα και τη διεύθυνση.

“Η καρδιά μου χτυπάει. Τρέχω να μάθω νέα, να βεβαιωθώ.

Μα ναί, είναι αλήθεια. “Η παλιά μας άγάπη δεν έσβυσε. Ξαναγενιέται μες απ’ τη στάχτη του τό καμένο πουλι. Θα μαζευτούνε πάλι γύρω από τη μάνα τους τα κλωσσοπούλια.

“Η Διάπλασή μας δεν πέθανε. “Η Διάπλαση θέλει να ζήση και θα ζήση!...

ΚΙΤΣΑ ΜΑΛΙΚΟΥΤΗ - ΚΩΣΤΑΝΤΑΚΟΥ

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ
(ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ)6
ΜΥΘΙΑ

Σε κατασκόλα με ζουμί πέφτει και κολυμπούσε μια μάγα. Κ’ ενώ πνίγονταν αυτή φιλοσοφούσε...

“Εφαγα κ’ ήπια και λουτρό, πήρα. Και δεν με μέλλει. Δυσάα δεν δίνω τώρα πια κι’ άς γίνει ό,τι κι’ αν θέλει!...

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

FLORIAN

Η ΕΥΤΥΧΙΑ

Πολύ μακριά τρέχει κανείς, για να βρή την ευτυχία... Μάταια σκοτώνεται γι’ αυτήν, και πάσχει κι’ όποφείει! Πού γάερε... Πώς στην καρδιά του έχει στημένη κατοικία, “Εκεί πού την άκούμπησε τό συνετό της φύσης χέρι.

Μετ. ΑΓΓΕΛΟΥ. ΜΟΣΧΟΥ

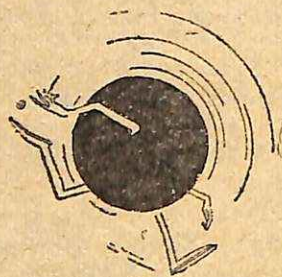

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΓΗ ΜΑΣ ΒΙΑΖΕΤΑΙ

«Η Γη μας τρέχει γρήγορα, αυτό το ξέρετε. Μέσα σε είκοσιτέσσερες ώρες κάνει... το γύρο της Γης! «Ε, λοιπόν, τώρα βάλθηκε να τρέξει πιο γρήγορα ακόμη. «Ετσι τουλάχιστον μας λέει ο «Αγγλος καθηγητής Μπρόουν, του Πανεπιστημίου του Γιάιηλ. Μην νομίζετε ωστόσο, ότι η γρηγοράδα αυτή θα είναι και τόσο σημαντική. Μόνο με τα λε-

πτότατα αστρονομικά έργα είναι δυνατό να μετρηθεί, γιατί δεν ξεπερνάει το ένα δευτερόλεπτο μέσα στους δώδεκα μήνες! Αυτό δηλαδή κάνει ένα δλόκληρο λεπτό μέσα σε εξήντα χρόνια. «Ε, δεν είναι λίγο! Κι' ύστερα, μία και πήρε φόρα η Γη μας δεν ξέρουμε πού θα σταματήσει!

■

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗ

Μία πολύ περιεργή απογραφή στ' αλήθεια έκανε τώρα τελευταία ένας «Αγγλος στατιστικός και ρωτιέται κανείς τί στοιχεία χρησιμοποίησε. Γιατί ο σοφός αυτός μέτρησε και λογάρισε και είπε, πως στη Μεγάλη Βρετανία ζούνε διακόσια εκατομμύρια πουλιά, δηλαδή τέσσερες φορές περισσότερα περρωτά από δίποδα.

«Ανάμεσα στα πουλιά αυτά — λέει πάντα ο «Αγγλος σοφός — τα πολυπληθέστερα είναι τα σπουργίτια. Μέσ' στο Λονδίνο μοναχά υπάρχουν ένα εκατομμύριο οκτακόσιες χιλιάδες και μαζί μ' αυτά ζούνε τριακόσιες χιλιάδες άγριο-περίστερα και τριανταπέντε χιλιάδες ήμερα περιστέρια.

■

ΟΙ ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ

Κι' επειδή μιλούμε για πουλιά δεν ξέρω αν μερικοί από σας θυμούνται τις έξωφρενικές ιστορίες του «Ανανία και τον πτηνόανθρωπο, τον Τζών «Ικασον. «Ε, λοιπόν ένας τέτοιος πτηνόανθρωπος, ή μάλλον ένα πτηνοκόριτσο παρουσιά-

στηκε στην «Αμερική. Γεννήθηκε στην πολιτεία «Ορεγκόν των «Ηνωμ. Πολιτειών, είναι τώρα πέντε χρόνων και ονομάζεται Ρόμπιν Γκρόβ. («Άλλη παράξενη σύμπτωση κι' αυτή: Ρόμπιν άγγλικά σημαίνει σπουργίτι).

Λοιπόν η μικρούλα Ρόμπιν, χωρίς να σαλεύει ολότελα τα χείλια της, καταφέρει να μανουβράρη με τέτοιον τρόπο τις φωνητικές της χορδές, ώστε μιμείται στην έντελεια τις φωνές όλων των πουλιών.

«Η έφημερίδα που γράφει αυτό το καταπληκτικό νέο, αναφέρει πως οι γονείς της μικρούλας Ρόμπιν την βάζουν να παρακολουθή ειδικά μαθήματα στο Χόλλυγουντ, γιατί λέει, είναι βέβαιοι πως σε λίγο θα είναι περιζήτητη από τις κινηματογραφικές φίρμες.

Αυτό βέβαια το καταλαβαίνω, γιατί θα βάζουν την Ρόμπιν πίσω από ένα δέντρο και θα κάνη, ανάλογα με τις ανάγκες της σκηνής, τότε το αηδόνι, τότε τον κότσυφα, τότε τον κουκο κι' όποιος την ακούει θα νομίζει πως πρόκειται γι' αληθινό πουλί. «Εκείνο όμως που δεν καταλαβαίνω είναι τί λογής «ειδικά μαθήματα» παρακολουθεί και ποιός είναι ο καθηγητής που της τα δίνει.

Μά τί άνόητος που είμαι! «Απλούστατα η μικρούλα Ρόμπιν θα πηγαίνει κάθε μέρα στο Ζωολογικό κήπο, στα κλουβιά των πουλιών, ή σε κανένα πτη-

νοπωλείο κι' εκεί τα διάφορα πουλιά θα την μαθαίνουν τη γλώσσα τους.

Μία μονάχα άπορία μου μένει: Καταλαβαίνει άραγε τί θέλουν να πουν τα διάφορα κελαϊδήματά τους;

■

Η ΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΜΙΛΝΤΡΕΝΤ

Στο ζωολογικό κήπο του Λονδίνου, υπάρχει μία φώκια τόσο έξυπνη, που μπορεί να της αναθέσεις και τις πιο δύσκολες δουλειές. Π.χ. πετάς το καπέλο σου στη λίμνη και της λές: —Καλή μου Μίλντρεντ, μου δίνεις σε παρακαλώ το καπέλλο μου; Δίχως να χάση καιρό ή Μίλντρεντ βουτάει στο νερό,

πιάνει το καπέλλο με το στόμα της και σου το φέρνει μπροστά στα πόδια σου. Δε σου το δίνει όμως, αν δεν της δώσης πρώτα κανένα ψαράκι, απ' αυτά που πουλάει φθηνότατα ο κάπταιν Τζόνς, ο γέρο-φύλακας του Ζωολογικού κήπου. «Αν μάλιστα της πετάξεις κι' άλλα δυο-τρία ψαράκια στο πάντα άνοιχτό στόμα της, τότε βγαίνει απ' τη λίμνη κι' αρχίζει να κάνει τοῦμπες σαν

τον καλύτερο ακροβάτη, να χτυπά τα πτερυγία της και να γελά με τέτοιον τρόπο που το γέλιο της να μην ξεχωρίζει από γέλιο γυναίκας, μόνο που είναι λιγάκι πιο δυνατό. Καθημερινά οι Λοντρέζοι και οι Λοντρεζές—ιδιαιτέρως τα μικρά «Εγγλεζόπουλα—πηγαίνουν και παίζουν με τη μικρή, την άγαπημένη τους Μίλντρεντ, που είναι η δημοφιλέστερη απ' όλους τους τροφίμους του Ζωολογικού κήπου.

■

ΟΙ ΑΓΡΑΜΜΑΤΟΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Μην άπελπιζόμαστε για την άγραμματοσύνη μας! Ξέρετε πόσοι άγράμματοι υπάρχουν στην «Αμερική; Τρία εκατομμύρια! Τρία δλόκληρα εκατομμύρια που δεν ξέρουν ούτε τ' όνομά τους να γράψουν. Και μη νομίζετε πως πρόκειται για παιδιά. «Όχι, είναι άνθρωποι μεγάλοι, που δεν έπηγαν ποτέ σχολείο! Και να μην ξέρουν ούτε το αλφαβήτα! Πωπώ ντροπή!

■

ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Εύτυχως που υπάρχουν και μικρές. Γιατί άλλως θα ήταν δικαιολογημένοι αυτοί οι άγράμματοι αν έπρεπε να μάθουν λέξεις που κι' αυτήν έδω. «Ρε-νυλμεθυλαμινο προμανόλ». Και μία άλλη, πιο μεγάλη ακόμη. «Συνδεσμολογικο φυσιολογικο τετραδακτυλο συγχρονοδρομικής»!

Αυτές πια δεν είναι λέξεις, είναι ο σιδηρόδρομος της Θεσσαλονίκης.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΜΟΖΑΡΤ

[Τις ημέρες αυτές κυκλοφόρησε σε καλαίσθητη και πλούσια εικονογραφημένη έκδοση, μία πολύ ενδιαφέρουσα βιογραφία του μεγάλου συνθέτη Μόζαρτ, μεταφρασμένη από τον κ. Δ. Καλλονά. Από το όραίο αυτό βιβλίο διαβάστε ένα μικρό απόσπασμα, που αναφέρεται στην πρώτη εκδήλωση της μεγαλοφυΐας του «θαυμαστού παιδιού», όπως είχαν ονομάσει τον μικρό Μόζαρτ οι σύγχρονοί του].

Τεσσάρων χρόνων ο Βόλφγκανγκ άρχισε τη μελέτη του πιάνου μ' επιμονή συγκινητική για την ηλικία του. Θάπρεπε να ιδή κανείς με πόση σοβαρότητα άκουγε το ξανθό άγοράκι τη διδασκαλία του πατέρα του, κουνώντας τότε-τότε το κεφάλι του για να δείξη πως είχε έννοήσει. Θάπρεπε ακόμα να παρατηρήση κανείς την έκφραση των ματιών του, που ήσαν καρφωμένα άπάνω στη σελίδα με τις νότες.

Κι' ακόμα θάπρεπε να παρακολουθήση κανείς με πόσην έτοιμότητα κι' ακρίβεια περνούσε τα δάκτυλά του πάνω στα πληκτρα και με πόση λεπτότητα τα χαϊδεύε πάνω σε όρισμένα μέρη. Τα πόδια του τα πολύ κοντά κρέμονταν στο κενό ανάμεσα στο σκαμνί και στο πάτωμα.

Ο πατέρας ήταν ένας δάσκαλος εξαιρετικά άπατητικός, ο Βόλφγκανγκ ένας μαθητής πολύ προσεκτικός και υπάκουος. Ο αυλικός μουσικός δεν μπόρεσε παρά να έκπληγεί με τις καταπληκτικές προόδους του γιού του και ιδίως με τη διαβολεμένη του αντίληψη. Θάλεγε κανένας πως ή διδασκαλία του δεν έκανε άλλο παρά να βγάξη στο φώς από τις πιο βαθειές πτυχές της ψυχής

και του πνεύματος του παιδιού, γνώσεις που ήταν ήδη ξεκάθαρες, τέλειες, χαραγμένες μέσα του από τη γέννησή του.

Οι κρυμμένοι σπόροι της μεγαλοφυΐας άρχισαν ν' αναπτύσσονται, δι- νοντας τα πρώτα λουλούδια.

Και να τα θαύματα, το ένα πίσω απ' τ' άλλο! «Ένα βράδυ ο πατέρας με δυο άπό τους πιο στενούς του φίλους—τον μουσικό Σάχτνερ και τον έφημεριο Μπούλλιγκερ—μπαίνουν στο σαλόνι και βρίσκουν τον μικρόν Βόλφγκανγκ καθισμένο μπροστά στο γραφείο με την πένα στο χέρι. «Ο μικρός είναι τόσο άπορροφημένος στη δουλειά του, που δεν σηκώνει ούτε καν το κεφάλι του!

«Οι τρεις φίλοι πλησίασαν τότε και είδαν με κατάπληξη πως είχε γεμίσει με νότες ένα δλόκληρο φύλλο χαρτιού της μουσικής! Καθώς όμως δεν ήξερε ακόμα να χρησιμοποίη την πένα μ' ευχέρεια, κάθε στιγμή άφηνε να πέφτουν σταγόνες μελανιού, που τις καθάριζε κάθε τόσο με την άκρη του μανικιού του.

Τα μουτρα του, τα δάχτυλά του και τα ρούχα του, είχαν μαυρίσει απ' το μελάνι!...

«Ο Λεοπόλδος δεν τον άποπήρε.

—Τί κανείς αυτού, Βόλφεργλ; τον ρώτησε χαϊδευτικά.

—Γράφω ένα κοντσέρτο, άπαντά ο μικρός, συνεχίζοντας τη δουλειά του, χωρίς να σηκώνει τα μάτια από το χαρτί.

—Δείξε μου το...

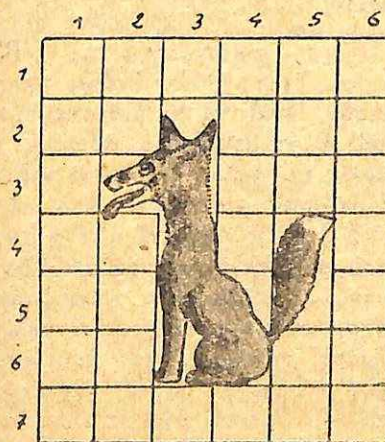
—Μιά στιγμή, πατέρα. Το έργο μου δεν τελειωσε ακόμη. Πως θα μπόρεσης να το κρίνης.

—Ω δεν πειράζει...

ΜΙΚΡΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

1. ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ

«Η κυρά Μαρίω

«Οριζοντίως: 1. Πρωτεύουσα.—2. Μόριον.—Κόρη άρχαίου βασιλέως.

—3. Νήσος του Αιγαίου.—4. Γράμμα του αλφαβήτου.—5. Κλωστή.—6. «Αρθρον.—7. Χαλασμένος.

Καθίως: 1. «Απόστολος.—2. Μόριον.—Επίρρημα (δημοτ).—3. «Αρθρον.—4. Προστακτική.—5. Επίρρημα.—6. Ιστορικός.

2. ΤΑ ΔΥΟ ΤΡΑΙΝΑ

Πρόβλημα.

«Ένα τραίνο ξεκινάει από την «Αθήνα για τη Θεσσαλονίκη στις 9 το πρωί με ταχύτητα 70 χιλμ. την ώρα. Την ίδια ώρα ένα άλλο τραίνο φεύγει απ' τη Θεσσαλονίκη για την «Αθήνα με ταχύτητα 50 χιλμ. την ώρα. «Έχοντας όπ' όψει διτ' άπόσταση από την «Αθήνα στη Θεσσαλονίκη είναι 560 χιλμ. ποιά από τα δύο τραίνα θα βρίσκεται πλησιέστερα στην «Αθήνα, την ώρα που θα διασταυρωθούν;

«Ο Λεοπόλδος παίρνει το χειρόγραφο. Οι τρεις φίλοι διαβάζουν σιωπηλοί. Σιγά-σιγά τα πρόσωπά τους παίρνουν μιá έκφραση υπέρτατου θαυμασμού. Κάτω απ' τις νότες που ναι φρέσκες ακόμα, το μουσικό θέμα του κοντσέρτου και ή άνάπτυξή του φανερώνονται καθαρά.

Με φωνή που την κάνει να τρέμη ή συγκίνηση, ο Λεοπόλδος λέει:

—Είν' ένα πραγματικό κοντσέρτο, μά τόσο δύσκολο πού ναι άδύνατο να παιχθή.

—Πραγματικά, παρατηρεί ο Βόλφγκανγκ, είν' ένα κοντσέρτο πολύ δύσκολο. Πρέπει να το μελετήση κανείς μ' υπομονή.

Σηκώνεται, πηγαίνει στο κλαβέσεν και δοκιμάζει να το παίξη. «Όμως τα δάχτυλά του είναι ακόμη πολύ άδύνατα, πολύ άργοκίνητα, δεν δπακούουν στη θέλησή του...

«Ο Λεοπόλδος Μόζαρτ αρχίζει να έννοη ποιό θησαυρό του έχει έμπιστευθεί ο Θεός και ποιά ευθύνη τον βαραίνει απ' έδώ κι' έμπρός. Δεν είναι μόνο χαρά που αίσθάνεται ο πατέρας ανακαλύπτοντας στο παιδί του την ύπαρξη της μεγαλοφυΐας. Ποιά άγρυπνη προσοχή, πόση προφύλαξη άπαιτεί ή άποστολή του! Πόσους κόπους, πόσες στερήσεις, πόσες άπασχολήσεις! «Ο Λεοπόλδος όμως δεν είν' άπό τους άνθρώπους που άποφεύγουν τις ευθύνες. Θ' άφιερώσει στο γιό του όλη του τη ζωή, δεν θα ζήση πια παρά για να του χρησιμεύση σαν στήριγμα και σαν οδηγός, να τον συνοδεύση στο δύσκολο δρόμο, με την πιο φλογερή, την πιο γενναϊόδωρη πατρική άγάπη.

Δ. ΚΑΛΛΟΝΑΣ

3. ΑΙΝΙΓΜΑ

Κορμί χωρίς ψυχή, χέρια χωρίς κεφάλι.

Τί είναι;

ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 1ου ΦΥΛΛΟΥ

Οι λύσεις αυτού του φύλλου θα δημοσιευθούν στο έρχόμενο. «Όποιος τις στείλη πρώτος θα λάβη ένα τόμο της Βιβλιοθήκης. Των άλλων θα δημοσιευθούν τα όνόματα.

Το πουλάκι της μαγικής εικόνας βρίσκεται στην άκρη της άριστερής γωνίας, αν γυρίσετε ανάποδα το φύλλο.

Τα όντω καρβέλια. Είχε δίκιο ο Κατής. Τα όντω καρβέλια μοιράστηκαν σε τρία ίσα μέρη. Από τρία μέρη το καθένα, 8Χ3=24. «Εκείνος που είχε 5 καρβέλια είχε 15 κομμάτια. «Έφαγε 8 και έδωσε έπτά, άρα έδικαιούτο να πάρη έπτά γρόσια. «Εκείνος που είχε 3 καρβέλια είχε 9 κομμάτια έφαγε 8 κι' έδωσε ένα, άρα του άναλογοῦσε ένα γρόσι.

ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΦΥΛΑΧΤΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ Ε. NESBIT

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

— Ζήτω ή έλευθερία! φώναξε ο Ρόμπερτ. Μά δεν πιστεύω να μάς αφήσει.

— Εγώ νομίζω πως θα την καταφέρουμε να μάς πη ναι, είπε η Τζέννη. Σήμερα το πρωί ρώτησα τον πατέρα γι' αυτό, και κείνος τότε είπε στην παραμύνα να μάς αφήσει να βγαίνουμε, φτάνει να της λέμε που πάμε, και να μην αργούμε να γυρίσουμε.

— Ούρρά! Ούρρά! Ούρρά! Ζήτω ή έξυπνη ή Τζέννη! φώναξε ο Κύριλλος, σταματώντας επί τέλους το χασμουρητό. Πάμε να της το πούμε.

Η παραμύνα δεν είπε όχι. Τους συμβούλεψε μονάχα να προσέχουν τα σταυροδρόμια, και να ζητάνε από ένα πόλισμαν να τους βοηθήσει στις δύσκολες στιγμές.

Τα παιδιά ξέρανε απ' αυτά, γιατί είχαν ζήσει στο Κάντεν - Τάουν, και γνώριζαν πως στους κεντρικούς δρόμους, τα τράμ πηγαίνονταν σαν δαιμονισμένα, και νομίζεις πως θα πέσουν πάνω σου.

Υποσχέθηκαν πως θα γυρίσουν πριν νυχτώσει. Ήτανε Ιούλιος και για καλή τους τύχη νύχτωνε αργότερα από τη συνηθισμένη ώρα του ύπνου τους. Ξεκίνησαν για το Σάντ - Τζαίμς - Πάρκ, με τις τσέπες γεμάτες φρυγανιές, και ψίχουλα για τις πάπιες.

Ξεκίνησαν, μάλιστα, δεν πήγαν ποτέ στο Πάρκο.

Ανάμεσα στην έδδ Φίτοροϋ - Στρήτ, που ήταν το σπήτι της παραμύνας, και στο Σάντ - Τζαίμς - Πάρκ, που έπρόκειτο να πάνε είναι πολλοί δρόμοι, και πηγαίνοντας περνάς μπροστά από ώρατα μαγαζιά, που δε μπορείς παρά να σταματήσεις να τα δεις. Τα παιδιά σταματήσανε και κοιτάζανε τις όμορφες βιτρίνες, με τα φορέματα, τα χρυσάφια, τα καπέλλα κλπ. Έδω ή λύπη τους ήταν πιδ υποφερτή, παρά στο χόλλ του σπιτιού αριθ. 300 της Φίτοροϋ - Στρήτ.

Από μια καλή εμπνευση του Ρό-

μπερτ, (που τον είχαν τα παιδιά δονομάσει αρχηγό, και που το είχε πάρει κι' ο ίδιος στα σοβαρά) φτάσανε σε μια μεριά που υπήρχανε πολύ ενδιαφέροντα μαγαζιά. Εκεί πουλούσανε διάφορα ζώα. Σε μια μεγάλη βιτρίνα γεμάτη κλουδιά, έβλεπες όλων των ειδών τα πουλιά. Τα παιδιά κοιτάζανε θαμπωμένα. Θα θέλανε να χάνε κι' εκείνα φτερά, μα για να πετάνε, κι' όχι να βρίσκονται κλεισμένα μέσα στα

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

«Καλό είναι να έχεις ποδήλατο, μα να το καθαρίζεις, τί μπελός!»

κλουδιά. Και σκεφτήκανε πόσο λυπητερό πρέπει να είναι να χάνε φτερά και να μη μπορείς να πετάξεις.

— Είναι πολύ σκληρό για ένα πουλί να είναι φυλακισμένο μέσα στο κλουδί, είπε ο Κύριλλος. Πάμε να φύγουμε.

Προχωρούσαν, κι' ο Κύριλλος σκέφτηκε για μια στιγμή πως αν γινότανε ποτέ πλούσιος θαγόραζε όλα τα κλουδιά, για να αφήσει τα πουλιά ελεύθερα.

Τώρα φτάσανε μπροστά σ' ένα μαγαζί που πουλούσε γάτες, κι' αυτές μέσα σε κλουδιά, και τα παιδιά,

θα ήθελαν να βρισκότανε κάποιος που ν' αγοράζε όλα τα κλουδιά με τις γάτες, να τις έβγαζε από κει μέσα, και να τις τοποθετούσε πάνω σε παχειά χαλιά, μπροστά στο αναμένο τζάκι, που είναι και η πραγματική τους θέση.

Ύστερα σταθήκανε μπροστά σ' ένα μαγαζί που πουλούσε σκύλους, και τα παιδιά λυπηθήκανε πάλι τα καημένα τα σκυλιά, που ήταν άλυσσοδεμένα, ή κλεισμένα μέσα σε κλουδιά.

Τα σκυλιά, μικρά και μεγάλα κοιτάζανε τα παιδιά με μάτια λυπημένα και με κατεδασμένες τις ουρές, σαν να τους λέγανε:

— Αγοράστε μας! Αγοράστε μας! Πάρτε μας μαζί σας!

Ακόμα κι' ένα πελώριο Ίρλανδικό τερριέ, όταν το χάιδεψε η Τζέννη γαύγισε δυνατά σα να της έλεγε:

— Γκρρ, γκρρ, γιατί δε μ' αγοράζεις; Κανένας δε με θέλει! Θα πεθάνω εδώ άλυσσοδεμένος. Ούτε ξέρω πότε, και αν, θα βγω ποτέ από δω μέσα.

Δεν ξέρω αν τα παιδιά καταλάβαινε τη γλώσσα των σκυλιών. Όμως ένοιώσανε στην καρδιά τους πόσο σκληρό είναι να είσαι σκλαβωμένος μέσα σε μια φυλακή, και να ζητάς να φύγεις από τα δεσμά σου.

Φυσικά δε μπορούσαν να αγοράσουν κανένα σκυλί. Ρωτήσανε πόσο κάνει ένα μικρό σκυλάκι. Το μικρότερο. Κόστιζε 65 λίρες! Ήτανε Γιαπωνέζικης ράτσας, σαν το σκυλί που κρατούσε σε μια φωτογραφία της ή Βασί-

λισσα, όταν ήτανε ακόμα πριγκίπισσα. Και τα παιδιά σκεφθήκανε πως αν το μικρότερο κόστιζε τόσο πολύ, τα άλλα θα είχανε χιλιάδες δολάρια, και φύγαν από κει.

Στο τέλος φτάσανε σ' ένα μαγαζί που φαινότανε να πουλάει ζώα όχι μεγάλης αξίας. Π.χ. χρυσόψαρα, έσπρα ποντίκια, σαύρες και χελώνες ήμερα κουνέλια, και γουρουνάκια της Γουινέας. Εκεί σταματήσανε πολλήν ώρα και δώσανε στα ζώα ψίχουλα ψωμιού, ανάμεσα στα σίδερα των κλουδιών.

(Ακολουθεί) ΒΕΤΑ ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Κρύος, βαρύς και άκεφος έφτασε κάποια μέρα και με το χιόνι του έστρωσε τους δρόμους πέρα ως πέρα.

Παίζανε έξω τα παιδιά, χιονάνθρωπους έχτιζαν και στα τρελλά κυνηγητά τα ρούχα τους ξεσχίζαν.

Γύρω απ' τη σόμπα την ζεστή οι γέροι καθισμένοι στην πολυθρόνα την χωστή, στο βίο τους κουρασμένοι κάποια συζητήση αργά και βαρετά άρχιζον. Ένώ στο μπρίκι τα ζεστά άχνιζουν... όλο άχνιζουν.

Το κρυοβόρι το βαρύ, ή νύχτα σαν άρχίζει, παίρνει το χιόνι και μακρύνει στις στέγες το σκορπίζει...

κι' αν κάνεις κρύο, κι' αν φυσάς κι' αν χιόνι έχεις κορώνα σε αγαπώ... και μ' αγαπάς, ρήγα Γερο-Χειμώνα!

Τρεχαντήρι

ΘΥΣΙΑ

ΣΑΝ ΑΠΟΨΕ...

Σε κάποια φίλη που δε ζει.

Μια φεγγαρόλουστη βραδιά. Άπειρα άστέρια λάμπουν στον καθαρό ουρανό, άπειρα πολύτιμα διαμάντια στο σκούρο φόρεμα της βασίλισσας νύχτας.

Η θάλασσα είναι γαληνεμένη και κάπου-κάπου μερικά μικρά κυματάκια χαϊδεύουν μ' ένα σιγανό φλοίσβισμα την ήσυχη άμμουδιά. Μια βαρκούλα άπομακρύνεται νοηλεκικά και τα κουπιά της βουτούν κάθε τόσο στη θάλασσα άφίνοντας ένα ρυθμικό ήχο. Παθητικά ακούγεται ή γλυκειά φωνή του άηδονιού γεμίζοντας με γλυκειά μελλοχολία τη φεγγαρόλουστη αυτή βραδιά.

Όλα γύρω είναι γαληνεμένα κι' εγώ κάθουμαι μόνη στην ήσυχη άμμουδιά κοιτάζοντας τ' άπειρα άστέρια που λάμπουν ψηλά στο σκούρο στερέωμα. Τα κοιτάζω ψάχνοντας να βρω σε κάποιο απ' αυτά την άγαπημένη μορφή που ζητώ. Μα γρήγορα έχομαι στην πραγματικότητα. Μέσα μου ξυπνούν άνομιές γεμάτες θλίψη.

— Ήταν, θυμάμαι, μια βραδιά σαν άπόψε, μια ίδια φεγγαρόλουστη βραδιά, μόνο που την παθητικά φωνή του άηδονιού άναπληρούσε ή γλυκειά μουσική ενός βιολιού. Ήταν μια ίδια βραδιά σαν κι' άπόψε τότε που καθισμένες οι δύο μας στην ίδια ταρινή θέσι μιλούσαμε ήσυχα κοιτάζοντας την άπέρανη θάλασσα και ακούγαμε το γλυκό μουρ-

μούρισμα των κυμάτων που χάιδευαν την άμμουδιά. Έτσι ήσυχα πέρασαν οι ώρες. Όταν έφθασε ή στιγμή με καληνύχτισε κι' έφυγε με σιγανό, άργό βήμα.

Την έβλεπα ν' άπομακρύνεται λεπτή, ψηλή, με το λευκό χυτό φόρεμά της και μου φαινόταν σα μια αϊθέρια όπτασία, μια όπτασία που ποτέ δε θα σβήσει από τη μνήμη μου.

Πού νά τ' όξερα, άγαπημένη μου Καϊτούλα, πως θα σ' έβλεπα για τελευταία φορά.

Την άλλη μέρα έμαθα τη σκληρή είδηση! Η Καϊτούλα είχε προσβληθεί ξαφνικά τη νύχτα από μια δυνατή κρίση της καρδιάς — ήταν καρδιακιά — και πέθανε!

Ναι, πέθανε. Τη γλυκειά μορφή της ζητώ να βρω άπόψε στ' άστέρια...

Ήταν μια φεγγαρόλουστη βραδιά, ίδια με τη σημερινή, που είδα για τελευταία φορά τη λεπτή της σιλουέτα σα μια αϊθέρια όπτασία να χάνεται στα σκοτάδια της νύχτας.

Μια ίδια βραδιά σαν την άποψινή, μόνο που την παθητικά φωνή του άηδονιού άναπληρούσε ή γλυκειά μουσική ενός βιολιού...

Μικρή Δογοτέχνης

ΘΥΣΙΑ

ΞΕΣΠΑΘΜΑ

Μπήκα στην τάξη. Άφισα την σάκα μου και πλησίασα την μόνη διαπλοπούλα που έχουμε εκτός από μένα. — Πήρες φυλλάδιο; ρώτησα κάπως δυνατά για ν' ακουστώ.

— Βέβαια, μου άπάντησε στον ίδιο τόνο.

— Και διάβασες έκείνο;

(Τό έκείνο ήταν πρόφαση για να βγάλω το φύλλο μου από την σάκα).

Της έτεινα το φυλλάδιο και της έδειξα μια άγγελία στην τύχη.

Κάποια έσκυψε μ' ενδιαφέρον.

— Τι είναι αυτό; ρώτησε.

— Διάπλαση, παίρνεις;

— Όχι.

— Γιατί;

— Μα δεν έτυχε, παίρνω άλλο.

— Και γιατί δεν παίρνεις την Διά-

πλαση;

— Τι να την κάνω;

— Για να μορφωθείς όπως μορφώθηκαν τόσοι άλλοι, που βγήκαν απ' τα χέρια της. Για να... Πήρα φόρα και άρχισα ν' άραδιάζω όνόματα λογίων που υπήξαν γνωστά διαπλοπούλα.

Τό κορίτσι με κοίταξε λίγο έκπλη-

κτο. Μα μια άλλη που είχε παρακολουθήσει την κουβέντα, χαμογέλασε ειρωνικά.

— Κάνει προπαγάνδα! είπε δυνατά.

Και πιδ σιγά στο αυτό κάποιος άλλος.

— Σαν να την πληρώνουν γι' αυτό!

Δεν της έδωσα σημασία. Ήξερα όμως καλά πως το ξεσπάθωμά μου ίσως μια μέρα να ώφελοσε κι' αυτήν την ίδια, που τώρα με κατηγορούσε... Τρεχαντήρι

ΘΥΣΙΑ

Προχωρούν σχισμένοι, δεμένοι... Η κόρασή τους φαίνεται στο πρόσωπό τους... Τα βλέφαρά τους πέφτουν βαρεία... Τα χέρια τους είναι δεμένα με άλυσσίδες. Παρ' όλα αυτά ένα τραγούδι βγαίνει από τα χείλη τους. Ένα τραγούδι για την πολυβασανισμένη Πατρίδα... Γι' αυτήν τώρα βρίσκονται σ' αυτήν τη θέση... Γι' αυτήν έπολέμησαν... Γι' αυτήν θα πάνε να τους εκτελέσουν... Δεν τους νοιάζει. Ξέρουν πως έκαναν έκείνο που έπρεπε! Ξέρουν πως έκαναν το καθήκον τους. Τό καθήκον τους για τη Λευτεριά... Σπίτι γονιό, μάνα, πατέρας, πάνε όλα... Όλα χάνονται, μονομιάς μπροστά στη θυσία για την Πατρίδα... Φεάνουν... Βγαίνουν και στήνονται. Είναι βαρεία ή αλήθεια... Σε λίγο δεν θα υπάρχουν... Ακούγονται τα παραγγέλματα. Και σε λίγο με μια όμορβροντία που ακούγεται, πέφτουν χωρίς φωνή και λέξη με τη σειρά τους σιγά-σιγά στο θυσιαστήριο της Πατρίδας.

Δουκόπουλο

ΘΥΣΙΑ

ΤΡΙΚΥΜΙΑ

(Από την «Αινειάδα» του Βιργιλίου)

Κι' οι άνεμοι ένοθήκανε σε δυνατά κοπάδι, κι' από την πύλη τη πλατεία χυμάνε άγριέμενοι και τις στεριές σαρώνουν με δυνατούς στροβίλους.

Στη διάφανη τη θάλασσα όρμάνε λυσασμένοι, ταραάζουνε με δύναμη τα γόργαρα νερά της, γυμνώνοντας ξεδιάντροπα τον πλουμιστό βυθό της. Άφου πρώτα συντρόφεψαν τρεις δυνατοί άνεμοι, Έβρος μαζί και ο Νοτιάς, κι' ο Λίβας που έωπίσω του άφηνει καταιγίδες. Με πελώρια κύματα λούζουνε τ' άκρογιάλια. Ακολουθάνε κλάσματα απ' άντρες πονεμένους και δυνατά τριέματα από καθαροσκοινία. Μα ξάφνου, λές κι' άρπάξανε τα νέφια την ήμερα, ή μαύρη νύχτα πλάγιασε στο πέλαγο άγάλια και όλοι άπομείνανε μες στα πυκνά σκοτάδια ενώ ο ουρανός ολάκερος σείεται σα μανιασμένος και λαμπερός χυσιές φωτιές σχίζουν τον Αιθέρα.

Προκομένη Τεμπέλα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τόν μικρό Γιαννάκη τόν παίρνει ο πατέρας του στη θάλασσα για πρώτη φορά και τόν βουτάει στο νερό.

— Σ' άρεσε ή βουτιά; τόν ρωτά ύστερα.

— Μ' άρεσε, άπάντησε ο Γιαννάκης.

Μα ποιος έχει ρίξει αλάτι έδώ μέσα; (Γεγονός)

Κορινθιακό Άκρογιάλι

ΤΟ ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙ, ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΚΙ' Ο ΛΥΚΟΣ Ο ΕΧΘΡΟΣ ΤΟΥΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Β'.

“Αξαφνα σταμάτησε νά κουνάη τὰ φτερά του : είχε ιδεί στή μέση τοῦ λειβαδιοῦ τῇ Κιτρινούλα πού ἐρχόταν μέ τὴν οὐρά σηκωμένη ψηλά. Ἡ Κιτρινούλα ἦταν ἓνα γατάκι πού ἔμενε μέ τοὺς δικούς του πίσω ἀπ’ τ’ ὀλοξύλινο σπιτάκι· ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶχε προχωρήσει ὡς τὸ βάλτο. Μόνο τὸ πρωτ’ ἐκεῖνο μέ τὸν ὥραιο ἥλιο ἐτόλμησε κι’ ἡ γατίτσα νὰ πάη ὡς ἐκεῖ πού ὁ Κοκκινομουτάκης λούζονταν.

— Καλημέρα, Κιτρινούλα φώναξε τὸ παπάκι.

— Καλημέρα, Κοκκινομουτάκη! τί κάνεις ἐκεῖ;

— Κάνω τὸ λουτρό μου, καθὼς βλέπεις. Τὸ νερὸ εἶναι τόσο χλιαρὸ! Δὲς μου λίγο τὸ χέρι σου, νὰ ἰδῇς.

“Αλλὰ ἡ γατίτσα μ’ ἔλεε της τίς μουστάκες, φοβάται. «Δὲ θέλω, μурμουρίζει, ἄσε με!» καὶ τραβιέται. Ὁ Κοκκινομουτάκης ἐπιμένει: «Ἐλα, εἶναι ὥρατα, θὰ ἰδῇς...» Ἡ Κιτρινούλα τώρα θέλει καὶ δὲ θέλει. Κι’ ὁ Κοκκινομουτάκης, πού ἔχει πλησιάσει τὴν ἄχθη, τῆς ἀρπάζει τὸ πόδι καὶ τὴν τραβά στὸ βάλτο μέ τέτοιαν ὀρμή, ὥστε ἡ γατίτσα δολάκερη πέφτει στὸ νερό, καὶ ἀπ’ τὸ φόβο τῆς κάνει σὰ νὰ ἦρθε ἡ τελευταία τῆς

ὄρα. (Γιατί ξέρετε πόσο πολὺ φοβοῦνται οἱ γάτες τὸ νερό). Ὁ Κοκκινομουτάκης, πού αὐτὸ τοῦ φαίνεται πολὺ ἄστετο καὶ παράξενο — ἔκου νὰ φοβάται τὸ νερό! — ἀφήνει τῇ

γατίτσα στὰ «κρύα τοῦ λουτροῦ», καὶ βγαίνει ἀπὸ τὸ βάλτο γελώντας.

Ἡ Κιτρινούλα, μονάχη τῆς ἀδωθήθη, εἶδε κι’ ἔπαθε ὡς νὰ βγῇ ἀπ’ τὸ βάλτο. Ἐπὶ τέλους τὸ κατάρρε, ἀλλὰ κρυώνει, ἀνατριχιάζει καὶ φταρνίζεται τόσο πολὺ—τσούφ καὶ τσούφ—ὥστε φοβάται μὴν ἀρρωστήσῃ βαρειά. Παιχνίδι πού τῆς ἐπαιξε τὸ κακὸ παπάκι! Εὐτυχῶς ὁ ἥλιος εἶναι ζεστός καὶ σὰ λίγο ἡ γατίτσα στεγνώνει, παύει τὰ φτερνίσματα καὶ ξεκινᾷ νὰ γυρίσῃ στὰ λημέρια τῆς. Καθὼς πηγαίνει, βλέπει μπροστὰ τῆς ἓνα χαριτωμένο τριανταφυλλὶ γουρουνάκι, πού τρέχει, γρυλλίζοντας νὰ τὴν ἀπαντήσῃ. Εἶναι ἡ Ροδίτσα, ἡ στρουμπουλὴ φιληνάδα τῆς καὶ γειτονοπούλα, μέ τὴν οὐρίτσα πού μοιάζει μέ τρμπουσόνι. Ἡ Κιτρινούλα τὴν ἀγαπᾷ. Πὼς χαίρεται

πού τὴν βλέπει! πηγαίνει κοντὰ τῆς, καὶ τῆς διηγέται τὸ κακὸ παιχνίδι πού τῆς ἐπαιξε ὁ Κοκκινομουτάκης.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Ο ΤΟΛΗΣ, ΤΟ ΜΠΟΥΚΕΤΟ ΚΑΙ Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ

